

FEDERACIÓ DE
MOVIMENTS DE
RENOVACIÓ DE
PEDAGÒGICA DE
CATALUNYA

Avda Drassanes, 3 08001 - Barcelona Tf. 934817388 mmp@pangea.org

Amb el patrocini de la

FUNDACIÓ
PROPEDAGÒGIC

RECULL DE PREMSA -EDUCACIÓ-

DIVENDRES 16 D'ABRIL DE 2009

[3-24.CAT](#)

[CATPRESS](#)

[EL PERIODICO](#)

[EL PERIODICO](#)

[EUROPAPRESS](#)

[EL PAIS](#)

[AVUI](#)

[LA VANGUARDIA](#)

[Els sindicats d'ensenyament convoquen oficialment dues noves vagues a l'escola pública](#)

[Opinió: "Déjà vu a l'ensenyament català"](#)

[El Centre d'Estudis Joan XXIII de l'Hospitalet guanya el premi Ensenyament que atorga la Fundació Cercle d'Economia](#)

[Una web usa la realitat catalana per ensenyar estadística](#)

[Una exposició itinerant explicarà a 32.000 escolars catalans els riscos de les drogues](#)

[Nostalgia de la escuela progresista](#)

[El 50% dels estudiants de la URV són estrangers](#)

[Educación fomenta la colaboración entre universidades para impulsar su internacionalización](#)

3-24.CAT. 16.04.10

ELS SINDICATS D'ENSENYAMENT CONVOQUEN OFICIALMENT DUES NOVES VAGUES A L'ESCOLA PÚBLICA

Els sindicats de l'ensenyament han convocat aquest dimecres oficialment dues noves aturades de l'escola pública. Els representants de mestres i professors del sector públic han planificat un calendari de mobilitzacions que 'incrementarà la confrontació' amb el conseller d'Educació, Ernest Maragall. USTEC-STEs, CCOO, ASPEPC i UGT, aquesta vegada CGT no dona suport a la protesta, tornaran al carrer per denunciar 'el tancament de grups de batxillerat i la decisió de retallar plantilles'.

Les protestes, a més de dues vagues, contemplen també una manifestació 'social', tancades en alguns centres i un referèndum per consultar als alumnes, pares i mestres com veuen la política educativa del Departament.

[inici](#)

CATALAPRESS. 15.04.10

DÉJÀ VU A L'ENSENYAMENT CATALÀ

No ha passat ni un mes des de la darrera vaga i els sindicats de l'educació ja n'han convocat dues més. Ho justifiquen assegurant que el conseller Maragall "continua menyspreant el professorat i la resta de la comunitat educativa". La primera, el 18 de maig.

X. PRERA

El nou calendari de mobilitzacions ha estat convocada per tots els sindicats, malgrat que com ja va ocórrer en el cas del 17 de març els plantejaments no són exactament iguals. Mentre USTEC és el més radical i el partidari d'endurir les protestes, d'altres com CCOO, tenen unes posicions menys radicalitzades però es veuen abocades a la vaga perquè la posició del Departament no varia.

Així doncs, el calendari pactat comença el 27 d'abril amb una concentració als municipis catalans. Entre el 29 d'abril i el 22 de maig s'ha convocat un referèndum entre el professorat amb la participació de pares i mares per comprovar l'estat d'opinió de cara a la vaga, convocada pel 18 de maig.

El professorat reclama un "increment generalitzat" de plantilles per reduir les ràtios, ja que consideren que les noves característiques de l'alumnat requereix d'una atenció més directa. A més, demanen que es cobreixin "des del primer dia totes les baixes", ja que si no es veuen abocats a fer hores extres. Els sindicats també estan en contra del nou calendari escolar anunciat pel conseller, ja que asseguruen que no s'ha pactat.

Abús de la vaga?

Aquesta nova convocatòria torna a posar sobre la taula un debat que es va obrir amb motiu de la darrera vaga. El conseller va acusar els sindicats d'"abusar" de la vaga, mentre que ells van respondre que "és un dret constitucional" i que l'exercirien tantes vegades com fos necessari.

[inici](#)

EL PERIODICO. 16.04.10

EL CENTRE D'ESTUDIS JOAN XXIII DE L'HOSPITALET GUANYA EL PREMI ENSENYAMENT, QUE ATORGA LA FUNDACIÓ CERCLE D'ECONOMIA

El premi li ha estat concedit pels seus èxits en una formació professional de qualitat

Habitualment la tutoria és aquella última classe del divendres que al cap de poques setmanes, després d'un parell de debats sobre les drogues, cau en l'oblit i es converteix en l'excusa per sortir abans. Això no passa al Centre d'Estudis Joan XXIII, guardonat ahir amb el premi Ensenyament 2010, atorgat per la Fundació Cercle d'Economia. Durant 40 anys el centre ha mimat la formació professional (la germana pobra del batxillerat) i l'ha dotat d'actitud per poder afrontar nous reptes. El 80% dels seus estudiants de grau mitjà salten al cicle superior, i cada vegada n'hi ha més que aborden la universitat.

El segon premi va recaure a La Sínia, CEIP de Vic amb «alternatives originals i flexibles per integrar els alumnes immigrants», segons el jurat. El CEIP El Roure Gros i el col·legi Claret van quedar finalistes.

Educar en valors

Molts alumnes que inicien un cicle de grau mitjà al Joan XXIII ho fan desmotivats, sense hàbits de treball ni itinerari. «És important encaminar-los cap a una futura professió, però el primer que s'ha de fer és augmentar-los l'autoestima. Treballar les seves habilitats socials i no només les tècniques», assegura Maite Andreu, directora de FP. «Si no acabo el programa no em preocupa gaire perquè en el món real l'acabaran, però en canvi les actituds les han d'assumir», explica Carme Castelltort, directora general.

Per evitar que els alumnes es perdin, el Joan XXIII ha teixit una espessa xarxa d'acompanyament amb tutors, coordinadors, orientadors... «El nostre caràcter es troba en el treball de tutories. Al principi els costa perquè vénen de centres on la tutoria ha sigut passar l'estona», reconeix Andreu. «Donen molta importància als valors personals i no hi falta ningú», ratifica Patricia Marcos, estudiant d'Administració i Finances. Abans havia estudiat dos cicles de grau mitjà i la seva pròxima parada és la universitat: «Empresarials i després m'especialitzaré en màrqueting». «Quan vaig començar grau mitjà no tenia ganes d'estudiar, però aquí em van motivar i vaig descobrir una vocació. Fa cinc anys que estudio i treballo», explica Patricia. «Estic contenta del camí que he escollit», afegeix confiada.

La dificultat motiva

El professor no està sol davant els reptes. «És important reforçar i donar més suport a la figura del tutor. No li podem dir 't'encarregues de 30 alumnes' i ja està», afirma Andreu. Els tutors treballen acompanyats d'un coordinador i un orientador, comparteixen les seves dificultats i tracen enfocaments. La setmana passada un orientador va preparar una sessió per explicar als tutors com enfocar una entrevista amb una família que ve predisposada a no entendre que el seu fill té dificultats. «Fem petits miracles. Tenir un alumne fàcil no ens motiva gaire. Reconforta més quan veus com ha madurat un alumne teu que a grau mitjà tenia dificultats», afirma Andreu.

Gemma Ibáñez és coordinadora de tutors de grau mitjà. Va estudiar en aquest centre, va anar a la universitat i ara també ensenya. «Volem formar bons professionals, però sobretot bones persones. El més important per a les empreses de pràctiques és la persona, que hi arribi predisposada», assegura Ibáñez. Els 25.000 euros del primer premi els ajudaran a seguir apuntalant la feina en xarxa amb els seus 450 alumnes de cicles. La Sínia va rebre 15.000 euros.

[inici](#)

UNA WEB USA LA REALITAT CATALANA PER ENSENYAR ESTADÍSTICA

Els alumnes de segon d'ESO de l'IES Icària de Barcelona van assistir ahir a una classe de matemàtiques diferent del que és habitual. La seva professora, Teresa Ticó, va decidir aprofitar la nova eina posada en marxa per l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). Es tracta d'una web pensada per fer més amè l'aprenentatge de l'estadística als estudiants d'educació secundària i batxillerat, tant a fora com a dins de l'aula. Al portal www.aprenestadistica.gencat.cat els alumnes poden aprendre estadística a partir de problemes basats en dades «objectives i actualitzades» de la realitat catalana, relatives a l'economia, la demografia o el medi ambient. Per la directora de l'Idescat, Anna Ventura, el projecte acosta aquesta matèria «als futurs usuaris de l'estadística oficial».

Per la seva part, el director d'Educació Bàsica i Batxillerat de la Generalitat, Jaume Graells, va insistir en la importància de fer arribar les noves tecnologies a l'aula i va subratllar que la web ofereix una metodologia activa amb què l'estudiant no s'avorreix perquè «és el protagonista». Això mateix devien pensar molts dels alumnes que ahir van provar la web i que, al sonar el timbre del pati, van demanar quedar-se «cinc minuts més».

[inici](#)

UNA EXPOSICIÓ ITINERANT EXPLICARÀ A 32.000 ESCOLARS CATALANS ELS RISCOS DE LES DROGUES

L'exposició itinerant 'Parlem de drogues', orquestrada per la Fundació La Caixa en col·laboració amb la Conselleria de Salut i la d'Educació de la Generalitat, explicarà a uns 32.000 escolars catalans els riscos del consum de substàncies estupefaents.

La iniciativa pretén conscienciar els joves sobre els problemes derivats de l'ús recreatiu de les drogues, i inclou un apartat interactiu en què els menors podran comprovar els efectes d'aquestes substàncies sobre el cos a través d'un simulador virtual.

La iniciativa, presentada avui pel director de la Fundació La Caixa, Jaume Lanaspá; el director de Salut Pública de la Generalitat, Antoni Plasència, i el catedràtic en farmacologia de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) Rafael Maldonado es prologarà durant dos anys i visitarà diferents poblacions catalanes.

Segons dades de Salut, el 2008 el 55% dels joves catalans entre 14 i 18 anys ha manifestat haver consumit alcohol en els 30 dies anteriors, un 23% cànnabis, un 1,5% cocaïna i el 0,3% heroïna. Les xifres suposen la reducció en el consum de cànnabis, que va créixer de manera interrompuda entre 1994 i 2004.

[inici](#)

NOSTALGIA DE LA ESCUELA PROGRESISTA

Los niños de la guerra recuerdan cómo eran las clases de la II República

El 14 de abril de 1931, una niña de nueve años caminaba hacia la Puerta del Sol de Madrid de la mano de sus tíos entre una muchedumbre alborozada. Eso ocurrió tal día como ayer. Setenta y nueve años después, antes de salir de casa para tomar parte en una concentración en recuerdo de la proclamación de la República en Vigo, Maruja Torrado Calleja recuerda perfectamente que llevaba "un lacito prendido en la chaqueta con los colores de la bandera tricolor". Desde que se puede celebrar el aniversario, Maruja y su prima, Margarita Caballero Calleja, procuran no faltar. "¡Qué alegría había en la calle ese día! ¡La gente salía de sus casas y se abrazaban unos a otros!", dice Margarita, que vivió el cambio político con siete años.

Aquel día empezó el primer vuelco de unas vidas azarosas que quedarían después definitivamente marcadas por la Guerra Civil. Pero antes de que la dictadura oscureciera muchas existencias, la Segunda República abrió las ventanas para que entrase aire en un país enmohecido. A pesar de que la brisa duró poco, algunas corrientes fueron lo suficientemente persistentes como para revolucionar algunas cosas. Y la educación quizá fuese una de las más importantes.

"No recuerdo que nos hablasen de política en clase, pero sí que nos explicaban que había que mejorar las condiciones laborales y sociales de los padres para que los niños y las niñas pudiesen estudiar y no tuviesen que ponerse a trabajar tan pequeños. Otro mensaje insistente era el de lograr la igualdad entre hombres y mujeres. Nuestros profesores decían que las mujeres no podían estar supeditadas a los hombres", cuenta Margarita, hija del militante socialista Mauro Caballero, un colaborador del diputado del PSOE por Pontevedra José Gómez Osorio, que se pasó tres años escondido de los falangistas en su propia casa. Hasta 1936, asistió a un colegio público, gratuito, laico y mixto ubicado en el edificio que ahora ocupa la Cámara Agraria Provincial, en la Praza do Teucro pontevedresa. Tampoco Antonio Vázquez Mariño, nacido en 1929, rezaba en su escuela de la parroquia viguesa de Cabral. Estaba cerca del lugar en el que sus tíos Juan y José enseñaban "a leer, escribir y las cuatro reglas" a adultos por las noches; era el local del sindicato agrario de Cabral, presidido por Amante Caride Rodríguez, un trabajador del naval que fue paseado en Monteferro (Nigrán) y rematado en Baiona con una inyección letal.

El vicio de leer, que Margarita conserva intacto, al igual que Maruja y Antonio, se lo inocularon unos maestros "que venían a dar clase con mucho entusiasmo en un clima de respeto y de mucha camaradería". "Nos pedían que compusiéramos redacciones con nuestras propias ideas", evoca su prima Maruja, quien pasó su infancia entre traslados y fue escolarizada brevemente en Barcelona. "Se me daba muy bien inventar cosas y me encantaban las clases de geografía, en las que trazábamos viajes imaginarios".

La lectura fue uno de los ejes de un programa educativo destinado a formar ciudadanos instruidos en una nación nueva que heredaba un millón de niños sin escolarizar y una tasa de analfabetismo del 32% pero también el aliento de la Institución Libre de Enseñanza de Francisco Giner de los Ríos, que desde finales del siglo XIX promovía la reforma de la instrucción pública. La Segunda República convirtió al colectivo en símbolo de libertad intelectual e impulsó sus innovaciones pedagógicas: creación de bibliotecas ambulantes, reuniones públicas, escuelas nocturnas y las célebres Misiones Pedagógicas, que implicaron a artistas e intelectuales en la culturización del medio rural. No sólo se construyeron escuelas y se ampliaron las plantillas del magisterio, sobre todo durante el bienio reformista 1931-1933, sino que la profesión docente se vio dignificada con mejores sueldos y más oportunidades de formación, además del amparo legal de una Constitución (1931) que consagraba la libertad de cátedra y de conciencia. La renovación de la red escolar supuso una inversión de 400 millones de pesetas.

Mientras duró la guerra, Margarita dejó de ir a la escuela. Su familia temía que la niña pudiese hablar de lo que ocurría de puertas para adentro: el padre oculto y los hermanos, Federico y Carlos, afiliados a la CNT y a las Juventudes Socialistas, respectivamente, encarcelados. Cualquier comentario, incluso los más inocentes con las amiguitas del barrio, podía poner a todos en peligro. Al término de la contienda, se incorporó ya al instituto para cursar 2º de Bachillerato. Las variaciones fueron notables: había crucifijos en las paredes, los curas volvían a dar clase y la religión se estudiaba en el colegio. Lo que más le llamó a ella la atención fue la actitud de sus profesores, cuyo comportamiento evidenciaba "que estaban cumpliendo una obligación".

[inici](#)

AVUI. 16.04.10

EL 50% DELS ESTUDIANTS DE LA URV SÓN ESTRANGERS

El rector de la Universitat Rovira i Virgili (URV), Francesc Xavier Grau, ha fet balanç dels quatre anys del seu mandat, davant el Claustre, destacant la internacionalització com un dels aspectes que emergeix amb força. Grau ha explicat que, més enllà dels programes d'intercanvi d'alumnes i professors en els estudis de postgrau, la URV s'orienta a la captació d'estudiants d'arreu del món, que ara ja són el 50% del total. Segons ha argumentat, 'es tracta d'aconseguir que vinguin els millors i que contribueixin a augmentar i millorar els resultats de la recerca de la URV, perquè la internacionalització de la Universitat també és la internacionalització del territori i del conjunt de Catalunya'.

En l'informe, Grau ha explicat que en els darrers quatre anys s'ha crescut tant en l'àmbit de la docència com en la recerca, però també en la contribució al desenvolupament regional i en els recursos disponibles per acomplir amb aquests objectius. En docència, el rector ha destacat l'adaptació de tots els estudis de la URV a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES), i ha concretat que el pròxim mes de setembre tots els ensenyaments seran nous Graus i cap alumne començarà els antics plans d'estudis. Aquest canvi també ha fet variar el tipus d'estudiant de la URV; que aquest curs és del 88% en estudis de grau i el 12% en estudis de postgrau (màsters i doctorat). Només quatre cursos enrere, els estudiants de postgrau representaven tan sols el 3,85%. L'objectiu és arribar al 20% d'estudiants de postgrau un cop es despleguin totalment els estudis adaptats a l'EEES. Pel que fa a l'àmbit de la recerca, la millora ha estat contínua i sostinguda amb una producció creixent.

L'any 2009 la producció científica de la URV, mesurada en articles publicats pels investigadors en revistes de referència internacional (598), és l'1,6% del total de la producció estatal i es troba en el lloc 22 del rànquing, quan per volum (d'alumnat, professorat o personal tècnic) la URV representa menys de l'1% del sistema universitari de l'Estat i es troba entre la posició 38 i 40 del rànquing. La productivitat de la URV en aquest camp encara és millor, segons el rànquing elaborat per la Universitat de Granada, i està en el sisè lloc entre les universitats de l'Estat. El rector també ha destacat que la URV ha apostat per impulsar una estratègia conjunta amb els instituts de recerca, els parcs i centres tecnològics, els hospitals, l'administració local, l'empresa privada i els agents socioeconòmics per desenvolupar el projecte de Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud, avaluat com a projecte prometedor en la convocatòria dels ministeris d'Educació i de Ciència i Innovació que l'ha finançat amb 5,2 milions d'euros per posar-lo en funcionament.

En paral·lel el desplegament territorial de la Universitat, amb campus distribuïts en els principals centres urbans, s'ha estès de forma capil·lar al conjunt del territori amb el desplegament primer de les Aules de la Gent Gran (19) i després de les Antenes del Coneixement (en aquest moment 9). En inversions, es va més enllà del pla de la Generalitat i, per exemple, el rector ha destacat que s'han pogut iniciar les obres de l'Escola d'Arquitectura a Reus. La URV celebrarà eleccions a rector i per renovar el seu Claustre el pròxim 6 de maig.

[inici](#)

LA VANGURDIA. 15.04.10

EDUCACIÓN FOMENTA LA COLABORACIÓN ENTRE UNIVERSIDADES PARA IMPULSAR SU INTERNACIONALIZACIÓN

*La Sínia, amb quasi el 100% d'alumnes d'origen estranger, obté resultats destacats
El centre és finalista del guardó que avui concedeix la Fundació Cercle d'Economia*

La política universitaria española de los últimos veinte años ha optado por la cultura del café para todos, es decir, una universidad en cada ciudad importante. El resultado: 77 universidades –50 públicas y 27 privadas– y nada menos que 232 campus distribuidos por todo el territorio. La ventaja de tener una universidad cerca de casa ha hipotecado su proyección internacional. Y por otro lado se ha dado una duplicidad de carreras, hasta el punto que en el curso 2008-09 había 290 titulaciones en las que matricularon menos de 20 alumnos.

Pero el modelo llega a su fin. Los centros, paulatinamente, recibirán financiación en función de sus resultados docentes y de investigación, por lo que deberán esforzarse por subir su nivel. Y para alcanzar excelencia se insta a las universidades a aunar esfuerzos dispersos. Ante este contexto, hay quien mira a las fusiones universitarias llevadas a cabo en Manchester, Toulouse o Estrasburgo. ¿Es posible y deseable la fusión de universidades? "El coste político sería excesivo, y se pueden corregir defectos del sistema con otras estrategias", explica el presidente de la Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU), Joaquim Prats. La rectora de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Ana Ripoll, propone potenciar la colaboración entre universidades y la creación de un nuevo mapa universitario donde cada centro se especialice en unas áreas de conocimiento. Pero el rector de la Universitat Politècnica de Catalunya, Antoni Giró, echa en falta una política más clara y valiente por parte de las administraciones públicas.

Dídac Ramírez, rector de la Universitat de Barcelona, considera que otro paso es la marca Universitat de Catalunya para aunar sinergias en las relaciones internacionales o en la oferta de másters y otras titulaciones, sin llegar al modelo de la Universidad de California, muchos más intervencionista, incluso con rector propio.

Xavier Marcet, asesor universitario, considera que el modelo actual "ha ayudado a fijar talento en el territorio, ha generado dinámicas de capitalidad en entornos de periferia y ha servido para revitalizar no pocos centros urbanos". Basta con ver la evolución de ciudades como Girona, Tarragona, Lleida o Vic. El último informe de la AQU indica el decisivo papel de las universidades comarcales en el acceso a la educación superior de los estudiantes de origen sociocultural más bajo.

Sin embargo, Marcet también señala que con este modelo "se han diseminado recursos" y se han generado "lógicas de endogamia y provincianismo excesivas". Es más, acentúa la escasa movilidad estudiantil, que luego se traslada a escala profesional, y consagra la universidad "como servicio de proximidad que no consigue valorizar su conocimiento y que ofrece discretos resultados como palanca de desarrollo económico", dice Marcet en Cosas que aprendemos después.

Màrius Rubiralta, secretario general de Universidades, opina que las nuevas estrategias pasan por "la agregación, la especialización, la diferenciación y la internacionalización", tal como se pretende con el programa de ayudas a los Campus de Excelencia Internacional. "De momento –dice Rubiralta– se ha congelado la creación de nuevas universidades y lo que se buscan son alianzas estratégicas y una forma de incentivarlas son las

ayudas para la creación de los campus de excelencia donde intervienen también los centros tecnológicos y las empresas". La convocatoria del 2009 permitió una primera selección de 15 universidades y un jurado internacional eligió a cinco "campus de excelencia internacional", 4 de "excelencia de ámbito regional" y 9 recibieron el calificativo de "prometedores". El 84% de las universidades públicas se presentaron a la convocatoria.

Así va configurándose una diferenciación entre universidades. Por un lado, aparecen los campus de excelencia internacional y por otro los campus regionales, algunos de los cuales pueden tener un papel transfronterizo. Desde el Ministerio de Educación se considera que al final de las cuatro convocatorias previstas habrá unos 20 campus de excelencia, a nivel internacional o regional. "Es posible que en una segunda fase –añade Rubiralta– se pueda plantear la idea de fusión entre universidades y acometer temas de gobernanza, pero eso ya será en otra legislatura".

Los rectores quieren preservar la identidad de cada una de las universidades, también las de ciudades pequeñas, que ven en las fusiones un agravio territorial. "Cada universidad debe encontrar la parcela en la que es puntera y especializarse, fomentar las colaboraciones, como hacemos las universidades catalanas con el campus agroalimentario o la marca Catalunya, pero no desaparecer porque somos un eje vertebrador del territorio", dice la rectora de la Universitat de Girona, Anna Maria Geli.

Prats propone además un nuevo mapa de titulaciones que elimine duplicidades en carreras con pocos alumnos, "una oportunidad que se perdió cuando se introdujeron los nuevos títulos adaptados a Bolonia", dice.

Segunda convocatoria

La orden EDU/903/2010 publicada este martes en el BOE fija las bases de la concesión de ayudas para el segundo Programa Campus de Excelencia Internacional en tres modalidades (campus internacional, regional y proyecto promotor). La novedad de este año es que la orden la firma el ministro de Educación y vendrá acompañada en los próximos días de otras dos del Ministerio de Ciencia e Innovación con 100 millones de euros para infraestructuras científicas y del Ministerio de la Vivienda, con 40 millones, para alojamientos. El Gobierno prevé que se presenten entre 18 y 19 proyectos, de los cuales 9 o 10 pasarán a la segunda fase.

[inici](#)